

Rutine for: Renhold av innsatsuniform og kjeledress etter branninnsats

1 Hensikten med rutinen

Hensikten med rutinen er å ivareta HMS for tjenestepliktige i Sivilforsvaret ved bistand til brann- og redningsvesenet. Brann- og redningsvesenet har økt fokus på renhold av innsatsuniform eller kjeledress etter branninnsats, grunnet at det forsøkes på potensielt økt kreftfare, forårsaket av eksponering for skadelige stoffer. Renhold av innsatsuniform i brann- og redningsvesenet gjelder ikke bare for røykdykkere.

DSB/SIV har høyt fokus på HMS for tjenestepliktige når ulike dokumenter fastsettes. Kravspesifikasjonene som lå til grunn ved anskaffelse av innsatsuniformene gir begrensninger for Sivilforsvarets innsats i forbindelse med brann. Gjeldende bestemmelser om sikkerhet i Sivilforsvaret fastsetter rammer for utøvelse av bistand ved brann. Dagens opplæring/kursplaner innen fagområdet brann har fokus på Sivilforsvarets forsterkningsrolle, og har i begrenset grad opplæring i direkte slokkearbeid. Ved å etterleve gjeldende føringer for utøvelse av bistand ved branninnsats, skal eksponering for brannrøyk og sotpartikler være redusert for den tjenestepliktige. Det er imidlertid vanskelig å definere en konkret grense for når man er i fare for å inhalere skadelige mengder røyk, og når innsatsbekledning er så kontaminert at man ikke kan returnere til oppmøtested eller hjem med dette på. For å lage håndterbare grenser er det definert at kjøretøy skal være ren sone.

Det er behov for rutiner for vask av uniform etter branninnsats også i Sivilforsvaret, der innsatsen har medført eksponering for hva man antar er skadelig mengde brannrøyk/røykgasser (eksempelvis ved bygningsbrann, brann på avfallsdeponi, skogbrann mfl). Rutinen gjelder uavhengig av hvorvidt det benyttes egne kjøretøy, leiebiler eller Sivilforsvarets kjøretøy.

2 Gjennomføring

Dersom tjenestepliktige utsettes for hva man antar er skadelig mengde brannrøyk/røykgasser ved utførelse av tjeneste i Sivilforsvaret er dette å anse som **et avvik**. Sivilforsvaret skal ha dokumentasjon på omfang av dette. I slike situasjoner skal følgende rutine følges;

- Det skal fylles ut RUH, i henhold til gjeldende føringer på HR portalen
- Dokumentasjon på avviket skal oppbevares i den enkeltes personellmappe
- Den tjenestepliktige skal tas hånd om av medisinsk personell ved inhalering av hva man antar er skadelig mengde brannrøyk/røykgasser
- Etter branninnsats som har medført eksponering for hva man antar er skadelig mengde brannrøyk/røykgasser, eller at innsatsuniformen/kjeledressen er åpenbart tilsmusset av røyk eller sot, skal uniform/kjeledress tas av og legges i søppelsekk som merkes, og den tjenestepliktige tar på seg rent tøy før man setter seg i kjøretøy
- Ved håndteringen av uniformer/kjeledresser som trenger vask skal støvmaske benyttes
- Uniformer med behov for vask samles på avdelingens oppmøtested
- Distriktet har ansvar for at uniformene/kjeledressene rengjøres, enten
 - Ved distriktenes egne vaskemaskiner
 - Ved samarbeid med brannvesen og bruk av deres vaskemaskiner
 - Ved bruk av renseri

- Materiellansvarlig i FIG kan bistå med organiseringen av renhold av uniformer/kjeledresser, dersom avstander tilsier at distriktet selv ikke har anledning til å ivareta dette
- Innsatsstøvler må rengjøres med vann og såpe før mannskapene dimitteres etter branninnsats
- Beredskapsvakt har ansvar for å organisere rengjøringen, i samråd med befalet
- Den enkelte skal ikke pålegges vask av uniform/kjeledress i egen vaskemaskin etter branninnsats
- De tjenestepliktige som har sin uniform til vask er ikke operative før uniformene er rengjort, eller alternativ bekledning tilpasset det aktuelle oppdraget er tilgjengelig (eksempel skogbrannkjeledress)
- De samme rutiner gjelder for ansatte i sivilforsvaret

Sivilforsvaret skal være restriktive med å ta på seg oppdrag innen brann, utover bistand som er beskrevet gjennom fastsatte dokumenter (innsatsuniformens egenskaper, sikkerhetsbestemmelser, fastsatte kursplaner mfl), nettopp grunnet mulig eksponering for stoffer som senere kan gi skader.

Distriktene skal selv organisere følgende;

- Alternativ påklledning i forbindelse med retur til lagersted/hjem; dette kan løses enten ved hjelp av anskaffelser av engangskjeledresser, at den tjenestepliktige benytter utdelt underbekledning, eller ved bruk av eget medbragt tøy, dersom innsatsuniform må tas av før man setter seg i kjøretøy.
- Plastkasser i kjøretøyene, med et antall søppelsekker som skitten uniform/kjeledress kan pakkes i, og merkemulighet som gjør at sekk med skitten bekledning ikke forveksles med avfall og kastes. Plastkasse må også inneholde våtservietter som muliggjør håndvask etter håndtering av uniform/kjeledress.